

T A

Č R

Zpráva o činnosti výzkumné rady Technologické agentury České republiky za rok 2018 a návrh na stanovení odměn za výkon veřejné funkce výzkumné rady Technologické agentury České republiky za rok 2018

Obsah

1. Úvod.....	2
2. Složení výzkumné rady.....	2
3. Činnost výzkumné rady za období 10/2017–09/2018.....	2
4. Závěr	7
5. Příloha – Návrh odměn.....	8

1. Úvod

V období říjen 2017 až září 2018 bylo uskutečněno celkem 11 zasedání výzkumné rady Technologické agentury České republiky (dále též „výzkumná rada“ nebo „VR“), která se konala pravidelně v intervalu jeden měsíc s výjimkou července. Již tradičně bylo jedno z jednání výzkumné rady společné se členy kontrolní rady, předsednictva a zástupci Kanceláře TA ČR. Toto zasedání se konalo jako výjezdní ve dnech 22. -23. 3. 2018 v hotelu Fara Rančířov u Jihlavy.

Účast členů výzkumné rady se na zasedáních pohybuje v rozmezí 75–100 %.

Všechna zasedání výzkumné rady řídil její předseda prof. Vladimír Mařík.

2. Složení výzkumné rady

Složení výzkumné rady k 30. září 2018:

prof. Ing. Vladimír Mařík, DrSc., dr.h.c. – předseda výzkumné rady

prof. Ing. Martin Fusek, CSc. - místopředseda výzkumné rady

prof. RNDr. Jan Hajič, Dr.

prof. Ing. Dagmar Juchelková, Ph.D.

prof. Mgr. Tomáš Kruml, CSc.

Ing. Josef Mikulík, CSc.

doc. RNDr. Jan Pokorný, CSc.

prof. Ing. Petr Ráb, DrSc.

prof. MUDr. Eva Syková, DrSc.

prof. Ing. Miroslav Václavík, CSc.

Ing. Bc. Kamila Vávrová, PhD.

prof. Ing. Petr Zuna, CSc. D.Eng. h. c.

3. Činnost výzkumné rady za období 10/2017–09/2018

Pro každé zasedání jsou plánem stanoveny nejméně dva koncepčně orientované body, které se projednávají jako hlavní a obsahově pokrývaly základní oblasti činnosti výzkumné rady tak, jak je ukládá zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných

prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací).

Hlavní témata v roce 2017/2018

Hlavní témata ve sledovaném období byla projednávána podle Plánu činnosti výzkumné rady a jsou uvedena v časovém sledu, který odpovídá prvnímu zařazení na jednání výzkumné rady.

Většina hlavních témat byla projednávána průběžně na několika jednáních výzkumné rady, a to tak, jak situace vyžadovala a podle dosažení cílů vytyčených pro dané téma.

Nejdůležitější projednávaná témata:

Říjen 2017:

- Hodnocení členů Rad programů, expertní hodnotící komise a oponentů
- Spolupráce s resorty a agenturami podporujícími rozvoj VaV
- Informace o programu ZĚTA

Listopad 2017

- Financování TA ČR 2018 a výhled 2019–2020
- Plnění akčního plánu implementace Koncepce rozvoje TA ČR

Prosinec 2017

- Plán činností VR na rok 2018

Leden 2018:

- Příprava na společné zasedání předsednictva, výzkumné a kontrolní rady TA ČR
- Shrnutí předsednictví Taftie

Únor 2018:

- Rozpočet TA ČR na rok 2018 s výhledem na roky 2019–2020
- Příprava 1. VS programu Národní centra kompetence 1
- Nominace členů do Rady programu NCK1
- Informace o programu BETA2 v souvislosti s MŽP

Březen 2018:

- Personální zajištění a činnost oponentů i orgánů (RP, RPP/EHK) v programech TA ČR
- Hodnocení členů Rad programů, kolegií odborníků a oponentů

Duben 2018:

- Spolupráce s resorty a agenturami podporujícími rozvoj VaV
- Příprava vyhlášení 6. veřejné soutěže programu DELTA

Květen 2018:

- Příprava nových programů a výzev
- Informace o přípravě Dne TA ČR

Červen 2018:

- Příprava programu Výzkum - norské fondy
- Zpráva o činnosti TA ČR za rok 2017

Červenec 2018:

- Příprava vyhlášení 2. VS programu THÉTA

Září 2018:

- Schválení Zprávy o činnosti VR TA ČR za 2017–2018 a stanovení odměn za funkci členů VR
- Metodika hodnocení aplikovaného výzkumu

Mezi další pravidelně projednávaná témata patří:

- Odezvy na podněty a požadavky Rady pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „RVVI“).
- Dlouhodobá koncepce rozvoje Technologické agentury České republiky (dále jen „TA ČR“).
- Formy financování TA ČR.
- Připomínky k návrhu novely zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.
- Aktivity navazující na aktuální informace z předsednictva a kontrolní rady TA ČR, týkající se např. průběhu veřejných soutěží a hodnocení projektů.
- Způsoby hodnocení programů a jejich dopadů.

- Aktuální záležitosti související s programy.
- Aktuální vztahové záležitosti s resorty a agenturami podporujícími VaV.
- Příprava nových programů TA ČR a návrhy nových programů předložených jinými resorty.
- Koncepce informatické podpory zadávání, zpracování, vyhodnocování a hodnocení programů a projektů.
- Analytická činnost s vazbou na administrativní a odbornou podporu ze strany Kanceláře TA ČR.
- Koncepce spolupráce s MPO ohledně implementace programů průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje.
- Aktuální situace v oblasti mezinárodní spolupráce.
- Analýza systému financování aplikovaného výzkumu v souvislosti s budoucím přechodem na nové programové období.

Dle potřeby byly k prezentacím a diskusi pozváni na jednání hosté, jak zástupci Kanceláře TA ČR, tak i odborníci seznámení detailně s projednávanou tematikou.

Činnost výzkumné rady TA ČR v uplynulém období vycházela z následující dlouhodobé vize:

TA ČR bude v roce 2025 ústředním poskytovatelem veřejné podpory efektivně realizujícím programy aplikovaného výzkumu v ČR. TA ČR bude usilovat o zkvalitnění přípravy programů, zefektivnění jejich hodnocení s důrazem na uplatnění výsledků v praxi a zefektivnění administrace projektů.

TA ČR bude posilovat spolupráci výzkumných organizací a aplikační sféry jak v rámci ČR, tak i v rámci svého podílu na zahraniční spolupráci. Zároveň bude aktivně přispívat k realizaci státní politiky VaV.

Za klíčové aktivity a výsledky činnosti výzkumné rady ve sledovaném období lze považovat:

- Zpracování koncepce programu Národních center kompetence 1** s cílem dlouhodobě finančně podpořit excelentní pracoviště. Záměrem programu je zvýšení efektivity a kvality výsledků aplikovaného výzkumu a transferu technologií v perspektivních oborech a zvýšení konkurenceschopnosti podniků a posílení excelence a aplikační relevance výzkumných organizací. Nástrojem pro dosažení tohoto cíle je vybudování dostatečně stabilní a dlouhodobé infrastruktury aplikovaného výzkumu (v podobě národních center kompetence, dále také NCK), a to prostřednictvím koncentrace výzkumných kapacit a nastavení jejich silné orientace na aplikaci výsledků jejich výzkumu v praxi.

- b) Výzkumná rada inicializovala návrh na zefektivnění programu Národních center kompetence formou **sloučení NCK 1 a NCK 2**.
- c) Výzkumná rada se podílela na přípravě a změnách programů BETA2, EPSILON, DELTA, DELTA2, GAMA, KAPPA- Norské fondy a Výzkum- Norské fondy dle požadavků RVVI. Lze tedy konstatovat, že VR byla aktivně zapojena do přípravy a modifikace všech programů TA ČR, při navrhování členů orgánů těchto programů, i na jejich hodnocení. Mimořádná pozornost byla věnována odborné části tematických výzev směřovaných na Průmysl 4.0 (EPSILON) a Energetiku (THÉTA).
- d) **Významná pozornost byla věnována spolupráci s resorty, zejména s MPO, MŠMT, MŽP a MD**, a to na všech úrovních. Resorty navrhovaly nejen témata pro vyhlašované veřejné soutěže, ale zejména vhodné odborníky do řídicích orgánů jednotlivých programů. Neustále se společně s resorty hledaly optimální formy spolupráce tak, aby byly požadavky a nároky resortů v co největší míře uspokojeny. VR trvale sledovala potenciální překryvy mezi programem TRIO (MPO), EPSILON (TA ČR) a OP PIK (MPO). Byly diskutovány nové formy spolupráce s MPO a dalšími resorty, zejména v souvislosti s úvahami o převzetí implementační zodpovědnosti za některé programy MPO v brzké budoucnosti.
- e) Mimořádnou pozornost VR trvale věnuje **personálnímu obsazení orgánů** zabezpečujících hladký a korektní průběh vyhlašování veřejných soutěží programů, vyhodnocování návrhů projektů a hodnocení běžících či končících projektů. Trvale jsou – po objektivním vyhodnocení potřeb – pro předsednictvo TA ČR připravována doporučení pro doplňování Rad programů, Rad podprogramů, expertních panelů i pro Expertní hodnotící komise. Zvláštní pozornost je věnována výběru oponentů a koncipování expertních panelů pro nové programy a klíčový program EPSILON.
- f) V součinnosti s předsednictvem a Kanceláří TA ČR jsou pravidelně diskutovány a řešeny koncepční otázky postupného **administrativního zjednodušování všech aktivit TA ČR** – od přípravy podkladů pro potřeby dlouhodobého koncepčního rozhodování, přes přípravu zadávací dokumentace programů. Členové VR jsou zapojeni v řadě komisí a interních pracovních skupin TA ČR. Ty se ukázaly jako velmi efektivní nástroj spolupráce mezi jednotlivými orgány a Kanceláří TA ČR. Významnou byla i účast v sub týmech projektu směřujícího k racionalizaci činnosti TA ČR.
- g) **VR se stala významným stimulátorem podpory mezinárodní spolupráce v oblasti aplikovaného výzkumu**, a to na několika úrovních: (i) na úrovni společných programů se zahraničními agenturami, (ii) v oblasti vyhledávání relevantních partnerů pro spolupráci v aplikovaném výzkumu v zahraničí, (iii) potenciálním otevřením národních programů zahraničním partnerům. Bohužel program DELTA je realizován ve velmi skromném rozsahu, byť RVVI poskytla navýšení rozpočtu, nicméně jeho význam roste a poroste,

zejména v souvislosti s orientací na spolupráci s agenturami v zemích EU. Mimořádné úsilí bylo věnováno navázání spolupráce s japonskou agenturou NEDO a kanadskou provincií Ontario. Za velmi úspěšnou lze považovat spolupráci se SRN.

- h) **V roce 2017 se VR podílela na diskusích a workshopech probíhajících v rámci předsednictví TAFTIE.** Získala tak na jedné straně řadu cenných informací, na druhé straně dostala možnost prezentovat své koncepty na mezinárodním fóru a získávat zpětnou vazbu.
- i) VR provádí komplexní analýzy dopadů stávajících programů na konkurenceschopnost a zaměstnanost včetně vlivu dopadů přechodu VaV programů z jednotlivých resortů na TA ČR. VR aktivně využívá hodnocení působnosti TA ČR na příjemce podpory i uživatele VaV pro zkvalitnění její činnosti. Závěry analýz budou využívány i v další činnosti TA ČR.

VR se aktivně zabývá možnostmi financování stávajících i nově připravovaných programů v celém komplexu dosavadních finančních zdrojů podpory aplikovaného výzkumu převedených z jednotlivých resortů i v současné době přidělených.

4. Závěr

Výzkumná rada v osmém roce své existence působila nejen jako plně stabilizovaný a funkční orgán, ale především jako proaktivní, kooperující tým, orientovaný na plnění úkolů daných zákonem i aktuálními potřebami ČR v oblasti aplikovaného výzkumu. Pokračovaly kooperativní vztahy s předsednictvem a kontrolní radou a byla výrazně zefektivněna veškerá činnost.

VR se snaží orientovat především na koncepční záležitosti, i když nalézt přesnou hranici mezi koncepčními a operativními úkoly lze mnohdy jen stěží. To platí zejména o realizaci veřejných soutěží programů, o detailní zadávací dokumentaci apod. Nicméně velmi dobré pracovní vztahy s předsednictvem a Kanceláří TA ČR vytvořily výborné předpoklady pro efektivní spolupráci při hledání společných řešení.

Výzkumná rada – byť je samostatným orgánem jmenovaným vládou ČR – funguje skutečně jako organická součást TA ČR a plní roli, která je jí uložena zákonem.